

ผลกระทบของการเรียนรู้มาตรฐานการบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Effects of Accounting Standard Learning on Accounting Practice Efficiency of Bookkeepers in the Northeast Thailand.

ไศรยา บุตรอินทร์¹, วราพร เปรมพาณิชย์นุกุล², ขจิต ก้อนทอง³
Soraya Bootin¹, Varaporn Prempnichnukul², Khajit Konthong³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทดสอบผลกระทบของการเรียนรู้มาตรฐานการบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามที่ใช้วิธีส่งทางไปรษณีย์ โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเนื้อหาสมบูรณ์ทั้งสิ้น จำนวน 118 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการเรียนรู้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม อยู่ในระดับมาก 2) ผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีโดยรวม อยู่ในระดับมาก และ 3) การเรียนรู้มาตรฐานการบัญชี ด้านความรู้ที่เกิดจากความจำมาตรฐานการบัญชีมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีโดยรวม ดังนั้นผู้ทำบัญชีควรให้ความสำคัญกับการศึกษามาตรฐาน การบัญชี โดยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาในเรื่องของมาตรฐานการบัญชีเพื่อให้เป็นพื้นฐานและเพิ่มความู้ความเข้าใจต่อการพัฒนาการเรียนรู้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีต่อไป

คำสำคัญ: การเรียนรู้มาตรฐานการบัญชี, ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชี

¹ นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

^{2,3} อาจารย์ คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Master's Student of Accounting Program, Mahasarakham Business School, Mahasarakham University

^{2,3} Lecturer, Mahasarakham Business School, Mahasarakham University

Abstract

This study aimed to test the effects of accounting standard learning on accounting practice efficiency of bookkeepers in the Northeast. Questionnaires as data collected tools were sent out by mail. The total 118 complete research findings revealed the following : 1) bookkeepers in northeast had opinions about having accounting standard learning in general at a high level 2) they also had opinions about having accounting practice efficiency in general at a high level and 3) accounting standard learning of knowledge positively affected and related to accounting practice efficiency. Therefore, bookkeepers should take information gained from this research into practical use for developing working plans and use information for problem analysis and obstacles of accounting standard learning that affects the operation. It is also useful for accounting executives who are aware of taking the importance of accounting standard learning that will be the basic information for accounting standard learning development of bookkeepers .

Keywords: Accounting Standard Learning, Accounting Practice Efficiency

บทนำ

สังคมโลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของมนุษย์ทั่วโลก ก็เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเช่นกัน ความเจริญก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้โลกที่กว้างใหญ่เป็นโลกไร้พรมแดนแห่งการเรียนรู้ สังคมโลกมีทั้ง การแข่งขัน และร่วมมือกันมากขึ้น (ดวงกมล สิ้นเพ็ง. 2553) และเนื่องจากการประกอบธุรกิจการค้ามีการแข่งขันสูงมาก สภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเงิน การเชื่อมโยงข่าวสารที่รวดเร็วขึ้น อีกทั้งมีความร่วมมือทางการค้าระหว่างประเทศมากขึ้น ผู้บริหารจึงต้องอาศัยข้อมูลทางการบริหารและข้อมูลทางการบัญชี มาช่วยในการวางแผนและตัดสินใจ (Planning and Decision)

การเรียนรู้มาตรฐานการบัญชี (Accounting Standard Learning) เป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้ทำบัญชีได้ มาซึ่งศักยภาพ ทักษะ ทักษะคิด และความสามารถในสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ไม่เคยทำมาก่อน ซึ่งเป็นผลจากประสบการณ์ หรือการฝึกฝนที่ไม่ได้เกิดจากการตอบสนองตามธรรมชาติหรือความ

บังเอิญ การที่ผู้ทำบัญชีรับรู้คุณค่าของตนเองและความต้องการในชีวิตการทำงาน แสดงออกถึงความตั้งใจ ในการเรียนรู้มาตรฐานการบัญชีจากงานที่ปฏิบัติ กฎหมายอื่น ที่เกี่ยวข้อง มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ข้อมูล ทางมาตรฐานการบัญชี และทักษะใหม่ๆ และมีส่วนร่วม ในกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการจัด การกับปัญหาและสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป ซึ่งการเรียนรู้ มาตรฐานการบัญชี สามารถวัดได้จากองค์ประกอบ 4 ด้าน (Bloom และคณะ 1956. อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2542:18) ได้แก่ (1) ความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชี (Understanding of Accounting Standard) เป็นการเรียนรู้จากมาตรฐานการบัญชี ประสบการณ์จริงในการทำงานทางการบัญชี แลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางการบัญชี (2) การประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี (Application of Accounting Standard) เป็นความสามารถนำ ความรู้และความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชี มาใช้ในการแก้ปัญหา ในทางการบัญชีในสถานการณ์ใหม่อย่างมีเหตุผล (3) การวิเคราะห์มาตรฐานการบัญชี (Analysis of Accounting Standard) โดยผู้ทำบัญชีจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ

มาตรฐานการบัญชี สามารถแยกแยะองค์ประกอบของมาตรฐานการบัญชีเห็นถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ และ (4) ความรู้ที่เกิดจากความจำมาตรฐานการบัญชี (Knowledge of Accounting Standard) ซึ่งเป็นความสามารถในการเก็บสะสมความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีที่บุคคลนั้นได้รับมาโดยองค์ประกอบเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ทราบถึงศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้ทำบัญชี

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชี (Accounting Practice Efficiency) เป็นความสามารถในการปฏิบัติตามหลักการบัญชีขั้นมูลฐานจนทำให้ผลการปฏิบัติ นั้นมีความถูกต้อง และน่าเชื่อถือ เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจซึ่งประสิทธิภาพการปฏิบัติงานที่ดี จะทำให้ผลการดำเนินงานขององค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และมีผลผลิตเป็นที่น่าพอใจทั้งในด้านการผลิตและการบริการ โดยสามารถใช้กลยุทธ์ เทคนิควิธีการ และเทคโนโลยีอย่างชาญฉลาด ทำให้เกิดวิธีการดำเนินงานที่เหมาะสม มีความเจริญก้าวหน้า และสร้างความพึงพอใจทั้งแก่ลูกค้าและบุคลากรขององค์กร ซึ่งสามารถวัดประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีได้จากปัจจัย 3 ด้าน (Campbell, 1997 ; อ้างถึงใน อภิญา วิเวโก, 2548 :15) ได้แก่ (1) ปริมาณงาน (Quantity of Work) ซึ่งเป็นจำนวนผลผลิตที่ได้กระทำไปแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดมาตรฐานที่กำหนดตามปริมาณอย่างมีประสิทธิภาพ จำนวนผลผลิตที่ได้กระทำไปแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดมาตรฐานที่กำหนดตามปริมาณอย่างมีประสิทธิภาพ (2) คุณภาพของงาน (Quality of Work) เป็นความสำเร็จของงานที่ได้รับมอบหมายมีความถูกต้อง รวดเร็ว ครบถ้วนสมบูรณ์ และมีคุณภาพที่ได้มาตรฐานตลอดจนความเป็นระเบียบเรียบร้อยของผลงาน และ (3) ความพึงพอใจในการทำงาน (Job Satisfaction) เป็นความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่องานที่ทำอยู่เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการได้รับการ

ตอบสนองทางร่างกายและจิตใจจนทำให้บุคคลเกิดความพอใจในงานจึงตั้งใจและเต็มที่จะปฏิบัติงานจนบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 ด้านนี้จะเป็นตัวชี้วัดถึงความสามารถของผู้ทำบัญชี

ผู้ทำบัญชี (Bookkeepers) มักกำหนดบทบาทหน้าที่ของตนเองเอาไว้ที่การวางระบบบัญชีการเงิน การบันทึกรายการบัญชี และการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดแล้วส่งข้อมูลบัญชีการเงินเหล่านี้ให้กับผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป (สุวรรณ หวังเจริญเดช, 2547 : 51) แต่ในปัจจุบันผู้ประกอบการวิชาชีพการบัญชีและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีที่ถูกต้อง รวดเร็วและทันสมัย ผู้ทำบัญชีในฐานะผู้คอยเก็บรวบรวมข้อมูลทางการบัญชีมานำเสนอให้กับฝ่ายบริหาร จำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถทางการบัญชี และผู้ทำบัญชีจะต้องมีการเรียนรู้มาตรฐานการบัญชีอย่างต่อเนื่องอีกด้วย (วรรณะ รัตนพงษ์ และอนันต์ ลัคนหทัย, 2555 : เว็บไซต์)

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัย ผลกระทบของการเรียนรู้มาตรฐานการบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่า การเรียนรู้มาตรฐานการบัญชีมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีหรือไม่อย่างไร ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัย สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ ในการพัฒนาตนเองของผู้ทำบัญชีให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและสามารถเป็นข้อมูลให้กับธุรกิจหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

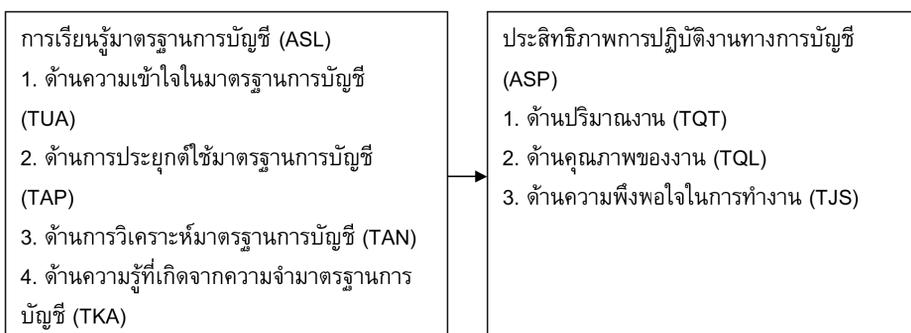
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและ สมมุติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ การเรียนรู้มาตรฐานการบัญชี ได้ถูกกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระ และมีความ

สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีของผู้ทำบัญชี ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากวัตถุประสงค์ข้างต้นสามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

รูปภาพประกอบ 1

โมเดลของการเรียนรู้มาตรฐานการบัญชีและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชี

1. การเรียนรู้มาตรฐานการบัญชี (Accounting Standard Learning) หมายถึง การที่บุคคลรับรู้คุณค่าของตนเองและความต้องการในชีวิตการทำงาน แสดงออกถึงความตั้งใจในการเรียนรู้มาตรฐานการบัญชี เรียนรู้จากงานที่ปฏิบัติ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง สามารถประยุกต์ใช้ข้อมูลทางมาตรฐานการบัญชีและทักษะใหม่ๆ มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้มีความรู้และมีความสามารถในการจัดการกับปัญหาและสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป โดยประยุกต์จากแนวคิดการจำแนกประเภทของจุดประสงค์ทางการศึกษาของ Bloom และคณะ (1956. อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2541 : 18) ประกอบด้วย

1.1 ความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชี (Understanding of Accounting Standard) หมายถึง การเรียนรู้มาตรฐานการบัญชี ประสบการณ์จริงในการทำงานทางการบัญชี แลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางการบัญชี

1.2 การประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี (Application of Accounting Standard)

หมายถึง สามารถ นำความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีมาใช้ในการแก้ปัญหาในทางการบัญชีในสถานการณ์ใหม่อย่างมีเหตุผล

1.3 การวิเคราะห์มาตรฐานการบัญชี (Analysis of Accounting Standard) หมายถึง การมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี สามารถแยกแยะส่วนประกอบของมาตรฐานการบัญชี เห็นถึงความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่างๆ ได้แก่ การรับรู้รายการ การเลิกรับรู้รายการ การวัดมูลค่ารายการ การนำเสนอรายการ และการเปิดเผยข้อมูล

1.4 ความรู้ที่เกิดจากความจำมาตรฐานการบัญชี (Knowledge of Accounting Standard) หมายถึง ความสามารถในการทบทวนความรู้ ประสบการณ์ เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ที่บุคคลนั้นได้รับมา

2. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชี (Accounting Practice Efficiency) หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติตามหลักการบัญชีขั้นมูลฐาน จนทำให้ผลการปฏิบัติงานนั้นมีความถูกต้องนำ

เชื่อถือเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ โดยประยุกต์จากแนวคิดผลการดำเนินงานขององค์กรของ Campbell (1997. อ้างถึงใน พิสนุ พงศ์รี. 2542) ประกอบด้วย

2.1 ปริมาณงาน (Quantity of Work) หมายถึง จำนวนผลผลิตงานทางด้าน การบัญชีที่ได้กระทำไปแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรฐานที่กำหนดตามปริมาณอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 คุณภาพของงาน (Quality of Work) หมายถึง ความสำเร็จของผลงานทางด้าน การบัญชีที่ได้รับมอบหมาย มีความถูกต้อง รวดเร็ว ครบถ้วนสมบูรณ์ และมีคุณภาพที่ได้มาตรฐาน ตลอดจนความเป็นระเบียบเรียบร้อยของผลงาน

2.3 ความพึงพอใจในการทำงาน (Job Satisfaction) หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่องานทางด้าน การบัญชีที่ทำอยู่เป็น ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการได้รับการตอบสนองทางร่างกายและจิตใจ จนทำให้บุคคลเกิดความพอใจในงานจึงตั้งใจและเต็มที่จะปฏิบัติงานจนบรรลุวัตถุประสงค์

วิธีดำเนินงานวิจัย

1. กระบวนการและวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 2,928 คน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. 2555 : เว็บไซต์) กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 400 คน โดยเปิดตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 42 - 43) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ซึ่งมีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างดังนี้ (1) จำแนกผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามจังหวัด (2) กำหนดกลุ่มตัวอย่างผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียง

เหนือตามสัดส่วน (3) ทำการสุ่มตัวอย่างตามข้อ โดยใช้คอมพิวเตอร์ จำนวนแบบสอบถามที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน 118 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 29.50 เมื่อเปรียบเทียบกับแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ตาม Aaker, Kumer และ Day (2001) โดยเสนอว่าการส่งแบบสอบถามต้องมีอัตราตอบกลับอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงจะถือว่ายอมรับได้

2. การวัดคุณลักษณะของตัวแปร

การเรียนรู้มาตรฐานการบัญชีเป็นตัวแปรอิสระ ซึ่งสามารถจำแนกออกได้ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชี ประกอบด้วย 5 คำถามโดยครอบคลุมเกี่ยวกับการให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชี 2) ด้านการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ประกอบด้วย 5 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการนำมาตรฐานการบัญชีไปใช้ในการแก้ปัญหาทางการบัญชี 3) ด้านการวิเคราะห์มาตรฐานการบัญชี ประกอบด้วย 5 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการพิจารณาการวิเคราะห์มาตรฐานการบัญชี 4) ด้านความรู้ที่เกิดจากความจำมาตรฐานการบัญชี ประกอบด้วย 5 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการนำความรู้ที่เกิดจากความจำมาตรฐานการบัญชีมาใช้ในการงานทางด้านบัญชี

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีเป็นตัวแปรตาม ซึ่งสามารถจำแนกออกได้ 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านปริมาณงาน ประกอบด้วย 5 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับปริมาณของงานในการปฏิบัติงานทางด้านงานบัญชี 2) ด้านคุณภาพของงาน ประกอบด้วย 5 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับคุณภาพของงานทางด้านงานบัญชี 3) ด้านความพึงพอใจในการทำงาน ประกอบด้วย 5 คำถามโดยครอบคลุมเกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงานในด้านงานบัญชี

3. ความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง

ผู้วิจัยได้ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) และความเที่ยงตรง (Validity) โดยการหาค่า

อำนาจจำแนก เป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item-total Correlation ซึ่งการเรียนรู้อัตราฐานการบัญชี มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.456-0.822 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางบัญชี มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.424-0.842 ซึ่งสอดคล้องกับ Nunnally (1987) ได้นำเสนอว่า การทดสอบค่าอำนาจจำแนกเกินกว่า 0.40 เป็นค่าที่ยอมรับได้ การทดสอบโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งการเรียนรู้อัตราฐานการบัญชีมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.820-0.865 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางบัญชีมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.744-0.878 ซึ่ง

สอดคล้องกับ Nunnally และ Bernstein (1994) ได้นำเสนอว่า การทดสอบค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ เกินกว่า 0.70 เป็นค่าที่ยอมรับได้

4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และถรีวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณทดสอบผลกระทบของการเรียนรู้อัตราฐานการบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางบัญชีของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเขียนเป็นสมการ ดังนี้

$$\text{สมการ Accounting Practice Efficiency} = \beta_0 + \beta_1 \text{TUA} + \beta_2 \text{TAP} + \beta_3 \text{TAN} + \beta_4 \text{TKA} + \varepsilon$$

ผลลัพธ์การวิจัยและการอภิปรายผล

ตาราง 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนรู้อัตราฐานการบัญชีโดยรวม และเป็นรายด้านของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การเรียนรู้อัตราฐานการบัญชี โดยรวม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชี	4.24	0.50	มาก
2. ด้านการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี	4.24	0.52	มาก
3. ด้านการวิเคราะห์มาตรฐานการบัญชี	4.19	0.52	มาก
4. ด้านความรู้ที่เกิดจากความจำมาตรฐานการบัญชี	4.15	0.52	มาก
โดยรวม	4.21	0.44	มาก

การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนรู้อัตราฐานการบัญชี และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางบัญชีของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการวิจัย ได้กำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้ (บุญชม ศรี

สะอาด. 2553 : 99-100)

1) ระดับความคิดเห็นมากที่สุดกำหนดให้ 5 คะแนน 2) ระดับความคิดเห็นมากกำหนดให้ 4 คะแนน 3) ระดับความคิดเห็นปานกลาง กำหนดให้ 3 คะแนน 4) ระดับความคิดเห็นน้อยกำหนดให้ 2 คะแนน และ 5) ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดกำหนดให้ 1 คะแนน

จากนั้นดำเนินการหาค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 102-103) ดังนี้ 1) ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 3) ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 4) ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย 5) ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีการเรียนรู้มาตรฐานการบัญชีโดยรวมด้านความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชี ด้านการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวิเคราะห์มาตรฐานการบัญชี และด้านความรู้ที่เกิดจากความจำมาตรฐานการบัญชี อยู่ในระดับมาก เนื่องจากองค์กรและบริษัทต่างๆ ต้องปฏิรูปตนเองเพื่อความอยู่รอดกันอย่างเต็มที่และธุรกิจมีการแข่งขันสูง จากสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเงิน เชื่อมโยงข่าวสาร ที่รวดเร็วขึ้น อีกทั้งมีการร่วมมือทางการค้าระหว่างประเทศมากขึ้น ผู้บริหารจึงต้องอาศัยข้อมูลทางการบริหารและข้อมูลทางการบัญชีมาช่วยในการวางแผน และการตัดสินใจ ผู้ทำบัญชีในฐานะผู้คอยเก็บรวบรวมข้อมูลทางการบัญชีเพื่อนำเสนอให้กับฝ่ายบริหาร จำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถทางการบัญชีที่ดีแล้ว ยังจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถเพิ่มเติมในด้านอื่น เช่น การเรียนรู้มาตรฐานการบัญชีเป็นกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีความมั่นใจในตัวเองมากขึ้น มีประสบการณ์ทางการบัญชี ได้ปรับปรุงบทบาทการทำงานดีขึ้น เกิดความก้าวหน้าในอาชีพและเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่นมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสมเดซ โรจน

เสถียร (2548 : 12-13) กล่าวว่า นักบัญชียุคใหม่ควรมีคุณสมบัติดังนี้ 1) มีความจริงใจต่อวิชาชีพ 2) รู้จักวิเคราะห์และแก้ปัญหา 3) รู้จักประยุกต์ใช้การนำความรู้และประสบการณ์ที่นักบัญชีมีอยู่มาประยุกต์ใช้กับการทำงานและสามารถพัฒนาตนเองของฝ่ายบัญชีเพื่อสนองความต้องการของฝ่ายบริหาร และฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี 4) รู้จักการนำเสนอข้อมูลและสื่อสาร ให้กับฝ่ายบริหารหรือการสื่อสารข้อมูลเพื่อให้ฝ่ายบริหารหรือ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องเกิดความเข้าใจ 5) การใฝ่หาความรู้ มีความกระตือรือร้นที่จะหาความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติมสอดคล้องกับแนวคิดของ Biggs และ Telfer (1987, อ้างถึงใน ปรัชญนันท์ นิลสุข : 2545. เว็บไซต์) กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้แบบลึกเป็นการเรียนรู้ที่อาศัยแรงจูงใจภายใน (Intensive motivation) ในการทำงานที่ต้องใช้วิธีการที่เป็นเหตุเป็นผล โดยมีความพึงพอใจที่จะเรียนรู้ในสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นการค้นหาอย่างมีความหมายโดยการอ่านอย่างมาก และจนกว่าจะเข้าใจ มีความสัมพันธ์กับความรู้ที่เคยได้รับมาก่อน ผู้เรียนต้องค้นหาให้ชัดเจนว่ามีอะไรซ่อนอยู่ในตัวผู้เรียน มีกระบวนการ ลำดับขั้นและวิธีการคิดที่นำไปสู่วิธีการในการปัญหา ซึ่งกระบวนการเรียนรู้แบบลึกเป็นความละเอียดของกระบวนการเข้าถึงในรายละเอียดของเนื้อหาการเข้าถึงข้อมูลของกระบวนการเรียนรู้แบบลึกจึงกระทำได้มากกว่ากระบวนการเรียนรู้แบบตื้นการเข้าถึงข้อมูลจำนวนมากกระทำได้ดีในผู้เรียนที่มีกระบวนการเรียนรู้แบบลึก แต่ถ้าเนื้อหาที่เรียนรู้มีปริมาณ มากและไม่มีความซับซ้อนผู้ที่มีกระบวนการเรียนรู้แบบลึกก็จะเสียเวลาในการค้นคว้ามาก และได้ข้อมูลที่ไม่ว่าจำเป็นจำนวนมากเช่นเดียวกัน ดังนั้นการเรียนรู้มาตรฐานการบัญชีจึงยาก ที่จะทำให้เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีกระบวนการเรียนรู้

ตาราง 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีโดยรวม และเป็นรายด้าน ของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชี โดยรวม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านปริมาณงาน	3.91	0.53	มาก
2. ด้านคุณภาพของงาน	4.18	0.49	มาก
3. ด้านความพึงพอใจในการทำงาน	4.26	0.48	มาก
โดยรวม	4.12	0.43	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีโดยรวม ด้านปริมาณงาน ด้านคุณภาพของงาน และด้านความพึงพอใจในการทำงานอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการปฏิบัติงานของพนักงานแต่ละคนในองค์กร เป้าหมายของการทำงานคือ การทำงานให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยที่ผลการปฏิบัติงานจะถูกนำมาตรวจสอบชี้วัดความสามารถของพนักงานแต่ละคนในองค์กร สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนตามที่องค์กรคาดหวังได้อย่างมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด องค์กรจะได้ฝึกอบรมปรับปรุงแก้ไข จุดด้อยและพัฒนาจุดเด่นได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมเพื่อให้พนักงานมีขีดความสามารถที่จะปฏิบัติงานได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น อันจะนำสู่กระบวนการพิจารณาแต่งตั้งผู้ที่เหมาะสมให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น รวมทั้งการพัฒนาความก้าวหน้าในสายวิชาชีพ นอกจากนี้การประเมินผลการปฏิบัติงานยังช่วยให้ทราบว่าองค์กรควรจะให้ผลตอบแทนมากน้อยเพียงใดเมื่อเทียบกับผลงานของพนักงานในแต่ละช่วงที่ทำการประเมินหากพนักงานไม่สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุตามมาตรฐานหรือเป้าหมายที่กำหนด ก็จะมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจที่จะให้พนักงานมีโอกาสปรับปรุงแก้ไขตนเองหรือควรให้พนักงานเป็นพนักงานขององค์กรในที่สุด ซึ่งสอดคล้อง

กับแนวคิดของ ผุสดี รุมาคม (2551 : 302-303) กล่าวว่า กระบวนการประเมินการปฏิบัติงานของพนักงานแต่ละคน ผู้บังคับบัญชามองตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ ซึ่งการประเมินผล การปฏิบัติงานจะเป็นข้อมูลย้อนกลับที่มีความหมายกับพนักงานและตัดสินใจว่าจะต้องมีการปรับปรุงการปฏิบัติงาน ณ จุดใดบ้าง และยังได้บันทึกที่เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อทำให้การปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาที่อาจจะปฏิบัติต่อพนักงานแต่ละคนแตกต่างกันไปมีหลักฐานที่ชัดเจนขึ้นและสอดคล้อง กับงานวิจัยของ Kugler (2003 : เว็บไซต์) พบว่า งานที่มีการจ่ายค่าตอบแทนในอัตราที่สูงๆ จะขึ้นอยู่กับการสรรหาหรือคัดเลือกลูกจ้างเข้ามาทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งผู้บริหารองค์กรจะพิจารณาจากศักยภาพของลูกจ้างได้แก่ ความรู้ความสามารถ ทักษะ ความชำนาญ ประสบการณ์ ในการทำงาน วิธีการแก้ไขปัญหา ระดับการศึกษา รวมถึงการอยู่ร่วมกันของเพื่อนร่วมงานและการปรับตัวของลูกจ้างซึ่งลูกจ้างที่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและจะได้ค่าตอบแทนในอัตราที่สูงตามความสามารถ จะมีอัตราการว่างงานต่ำ เพราะค่าตอบแทนสูงจะสามารถนำไปเป็นค่าสวัสดิการต่างๆ แยกต่างหากกับค่าตอบแทนที่ได้รับ เพื่อเป็นการกระตุ้นและเป็นแรงจูงใจให้ลูกจ้างตั้งใจปฏิบัติงานอย่างเต็มที่

เพื่อให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพและก่อให้เกิด ประสิทธิภาพให้กับโรงงานต่อไปซึ่งผลลัพธ์ที่ได้ก็คือ ลูกจ้างที่ได้รับค่าตอบแทนสูงๆ และสวัสดิการจะก่อ

ให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานเพิ่มมากขึ้นกว่า พวกที่ได้รับค่าตอบแทนน้อย และไม่มีสวัสดิการ

ตาราง 3 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการเรียนรู้มาตรฐานการบัญชีกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีโดยรวมของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวแปร	APS	TUA	TAP	TAN	TKA	VIF
\bar{X}	4.12	4.24	4.24	4.19	4.15	
S.D.	0.43	0.50	0.52	0.52	0.52	
APS		0.581*	0.601*	0.616*	0.663*	
TUA			0.693*	0.661*	0.571*	2.203
TAP				0.737*	0.577*	2.647
TAN					0.657*	2.783
TKA						1.885

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 3 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละ ด้านมีความสัมพันธ์กันหรือเกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่า ค่า VIF ของ

ตัวแปรอิสระ การเรียนรู้มาตรฐานการบัญชี มีค่า ตั้งแต่ 1.885 – 2.783 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันแต่ไม่มีนัยสำคัญ (Black, 2006 : 585)

ตาราง 4 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีโดยรวมของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การเรียนรู้มาตรฐานการบัญชี	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีโดยรวม		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	1.176	0.265	4.434	0.000*
ด้านความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชี	0.127	0.081	1.564	0.121
ด้านการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี	0.144	0.086	1.669	0.098
ด้านการวิเคราะห์หามาตรฐานการบัญชี	0.108	0.088	1.235	0.219
ด้านความรู้ที่เกิดจากความจำมาตรฐานการบัญชี	0.322	0.073	4.401	0.000*

F = 32.033 p = 0.000 AdjR² = 0.515

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4 พบว่า การเรียนรู้มาตรฐาน การบัญชีด้านความรู้ที่เกิดจากความจำมาตรฐาน การบัญชีที่มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวก กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชี เนื่องจากความสามารถในการทบทวนความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีที่บุคคล นั้นได้รับมา นับเป็นขั้นแรกของพฤติกรรมที่ เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเข้าใจ ซึ่งอาจจะ โดยการนึกได้ มองเห็น ได้ยิน หรือ ได้ฟัง ความรู้ นี้ เป็นหนึ่งในขั้นตอนของการเรียนรู้ โดยประกอบ ไปด้วยคำจำกัดความหรือความหมาย ข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎ โครงสร้าง วิธีการแก้ไขปัญหา และ มาตรฐาน เป็นต้น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ความรู้เป็น เรื่องของการเข้าใจอะไรได้ ระลึกได้ โดยไม่จำเป็นต้องใช้ความคิดที่ซับซ้อนหรือใช้ความสามารถของ สมอมนัก ด้วยเหตุนี้ การจำได้จึงถือว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญในทางจิตวิทยา และเป็นขั้นตอน ที่นำไปสู่พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเข้าใจ การนำ ความรู้ไปใช้ในการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การ ประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร แจ่มศรี (2554 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้ทำบัญชีมีความ คิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการเรียนรู้ทางการบัญชี อย่างต่อเนื่องโดยรวม และเป็นรายด้านอยู่ในระดับ มาก ได้แก่ ด้านการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ ด้านการ เรียนรู้โดยใช้มาตรฐานเปรียบเทียบด้านการเรียนรู้ จากการได้รับการสอนงาน ด้านการเรียนรู้จากการ ให้คำปรึกษา และด้านการเรียนรู้จากแฟ้มสะสม ผลงาน และผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีผลการปฏิบัติงานโดยรวม และเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านปริมาณของงาน ด้าน คุณภาพของงาน และด้านระยะเวลาการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิราภานต์ ศรีจันทร์ (2552 : บทคัดย่อ) พบว่า นักบัญชีบริษัทมีความคิด เห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการเรียนรู้ ด้านเทคโนโลยี โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการสร้างเครือข่ายความรู้ ด้านระบบ การเรียนรู้และระบบการคิดรวบยอด และด้านความ

ท้าทายในการคิดค้นสิ่งใหม่และมีความคิดเห็นด้วย เกี่ยวกับการมีประสิทธิผลการประยุกต์ใช้โปรแกรม สำเร็จรูปทางการบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้าน ทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความถูกต้อง เชื่อถือได้ ด้านสอบทานความถูกต้องได้ ด้าน ความสมบูรณ์ของสารสนเทศ ด้านความทันเวลา และด้านความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะตัดสินใจ และ สอดคล้องกับ Longworth และ Davies (1999 : 75) พบว่า การเกิดการเรียนรู้ที่จะปรับปรุง ทำให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นและเป็นสิ่งเกื้อ หนุนผู้ทำหน้าที่เป็นครู และเป็นพี่เลี้ยง นอกจากนี้ องค์กรที่มีการลงทุนให้การศึกษาการฝึกอบรมให้ แก่บุคลากรทุกระดับในองค์กรและสนับสนุนบุคคล ในองค์กรได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มความ สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างกลมกลืนกับการ เรียนรู้รูปแบบเทคโนโลยีใหม่ๆ และวิธีการเรียน รู้ของแต่ละบุคคล ซึ่งบุคคลในองค์กรได้มีโอกาส เรียนรู้ระบบสารสนเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับ หน่วยงานและนอกหน่วยงานของตนเอง ซึ่งจะ ช่วยได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องครบถ้วนทันเวลาและ เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจกิจการจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรควบคู่ไปกับการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต และประโยชน์ของการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

การวิจัยครั้งนี้ผู้ที่สนใจสามารถนำไป ศึกษาผลกระทบของการเรียนรู้มาตรฐานการบัญชี ที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชี ในกลุ่มบุคคลอื่นๆ เน้นเพื่อการศึกษาเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างอื่นว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร ซึ่งอาจทำให้งานวิจัยมีประสิทธิผลและ สามารถไปใช้ประโยชน์ได้ตรงตามเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

2. ประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์เพื่อให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชี ซึ่งมีวิธีการและกระบวนการที่เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติงาน สำหรับปริมาณของงาน คุณภาพของงานหรือความพึงพอใจในการทำงาน จำเป็นที่จะต้องอยู่บนพื้นฐานและมาตรฐานการบัญชี

สรุปผลการวิจัย

การเรียนรู้มาตรฐานการบัญชี ด้านความรู้ที่เกิดจากความจำมาตรฐานการบัญชีมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีโดยรวม ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์เพื่อให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชี ซึ่งมีวิธีการและกระบวนการที่เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติงาน สำหรับปริมาณของงาน คุณภาพของงานหรือความพึงพอใจในการทำงาน จำเป็นที่จะต้องอยู่บนพื้นฐานและมาตรฐานการบัญชี

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2555). ฐานข้อมูลผู้ทำบัญชี. ค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2555 จาก <<http://www.db.go.th>>
- ดวงกมล สิ้นเพ็ง. (2553). การพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วิ.พรินทร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การพัฒนาการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปรัชญนันท์ นิลสุข. (2545). กระบวนการการเรียนรู้. ค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2555 จาก <www.prachyanun.com>
- ผุสดี รุมาคม. (2548). การจัดการทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ : เนชั่น.
- พิสณุ ฟองศรี. (2542). การประเมินทางการศึกษา : แนวคิดสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : เทียมฝากการพิมพ์
- ยุรพร ศุภรัตน์. (2552). องค์การเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณะ รัตนพงษ์, อนันต์ ลัคหนทัย. (2555). โลกาวัดัน ทางด้านเศรษฐกิจ. ค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2555 จาก <www.baanjomjut.com>
- วิราภานต์ ศรีจันทร์. (2552). ผลกระทบของการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีที่มีต่อประสิทธิผลการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. วิทยานิพนธ์ บัญชีมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิไลวรรณ ศรีหาตา. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการเรียนรู้กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ บัญชีมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุภาพร แจ่มศรี. (2554). ผลกระทบของการเรียนรู้มาตรฐานทางการบัญชีที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ บัญชีมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวรรณ หวังเจริญเดช. (2547). นักบัญชีในบทบาทของ ซีเอฟโอ. วารสารมหาวิทยาลัยนเรศวร ปีที่ 12, ฉบับที่ 2 (พ.ค.-ส.ค. 2547), หน้า 51-56.

สมเดช โรจน์คุรีเสถียร. (2553). *เจาะลึกงบการเงินรูปแบบใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ธรรมนิติเพรส.
อภิัญญา วิเวโก. (2548). *ปัจจัยด้านงาน ความเครียด และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานใน
กรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. (สาขาวิชาการจัดการ) : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

Aaker, D.A., V. Kumar and G.S. Day. (2001). *Marketing research*. (7th ed). New York : Jonh Wiley
& Sons.

Black, K. (2006). *Business Statistics for Contemporary Decision Making*. 4th ed. USA : Wiley & Sons.

Kugler, D. Adriana. (2008). "Employee Referrals and Efficiency Wages," *Social Science Research
Network*. January 27 2003. <<http://ssrn.com/abstract=371805>>

Longworth Norman and W. Keith Davies. (1999). *Lifelong Learning : New Vision New
Complication New Rules for People*. Organizations, Nattons and Communines in the 21st. 3rd
ed. San Francisco : John Wiley and Sons, Inc.

Nunnally, J. C. (1978). *Psychometric Theory*. New York: McGraw-Hill.

Nunnally, J.C. and Bernstein, (1994). *I.H. Psychometric theory*. New York : McGraw Hill.